

עמ"ת 28139/02/24 - מדינת ישראל נגד תייסיר מחאמיד (עציר)

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 28139-02-24 נ' (עציר)

תיק חיצוני: 35029/2024

לפני כבוד השופטת רבקה איזנברג

העוררת
מדינת ישראל

נגד

המשיב
תייסיר מחאמיד (עציר)

נוכחים:

ב"כ העוררת: עו"ד באסל עתאמנה

ב"כ המשיב: עו"ד עאדל בויראת

המשיב: באמצעות היוועדות חזותית

החלטה

1. לפני ערר על החלטתו של בית משפט השלום בחדרה (כב' השופט יריב הלר), מיום 12.2.24 בתיק מ"ת 4999-02-24, על פיה הורה על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים באיזוק אלקטרוני בכפר קרע.

ע"פ המתואר בכתב האישום שהוגש נגד המשיב: ביום 24.1.24 נמצאו בבית המשיב (להלן: "הבית"), חלקים מהותיים בנשק; שני מכלולים תקינים מלאים תחמושת וחלקי נשק וכן חלקים לא מהותיים בנשק - מחסניות, כדורי תחמושת וכיוב', הכל כמפורט בכתב האישום.

2. במקביל לכתב אישום שייחס לעורר עבירות של החזקת חלק מהותי בנשק והחזקת חלק אביזר או תחמושת שאינם חלק מהותי בנשק, הגישה העוררת בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים כנגדו. לענין ראיות לכאורה הפנתה העוררת לכך שהמשיב אמר לשוטרים, כי אין ברשותו מפתח לדלת הבית והשוטרים נאלצו לפרצה, אך בבית בו הינו מתגורר כיום נמצאו שני מפתחות הפותחים את אותה דלת. כן הפנתה לכך שהמשיב לא מסר את פרטי האנשים שהתגוררו בבית ולכך שטען, כי לא היה בשנה האחרונה בבית אך לאחר שנמצאו באותו מקום גם ט.א. של המשיב על ארגז תחמושת (ברוס) ועל בקבוק משקה, שינה גרסתו וטען, כי היה לאחרונה בבית עקב פיצוץ צינור מים. עוד הפנתה העוררת גם לכך שאחיו ואביו של המשיב אישרו כי מדובר בבית של המשיב בו התגורר בעבר ואביו אף הוסיף, כי מדובר בדירה נטושה בניגוד לגרסת המשיב כי כל מיני אנשים התגוררו שם במהלך השנים. העוררת הפנתה לעברו הפלילי של המשיב הכולל הרשעות בעבירות נשק וטענה, כי קיימת עילת מעצר סטטוטורית של מסוכנות.

3. בדיון שהתקיים בפני ביה"מ קמא ביום 7.2.24 ולאחר ששמע את טענות הצדדים, קבע ביה"מ קמא כי אינו מקבל את עמדת ב"כ המשיב על פיה אין עילת מעצר, אולם יש להביא בחשבון קשיים מסוימים בהוכחת האשמה ולו נוכח גרסתו של המשיב על העדר קשר בין מיקום ט.א. לבין חלקי הנשק שנמצאו בבתי התחמושת. ביה"מ קמא קבע, כי את טענת המשיב שלא ניסה להסתיר את המפתחות, יש לבחון בניהול התיק לגופו. ביה"מ קמא הביא בחשבון את עברו הפלילי של המשיב וקבע, כי באיזון בין ראיות לכאורה יחד עם קשיים הוכחתיים אל מול העובדה שמדובר בעבירות נשק בפרט בעת הזו, ועברו הפלילי המכביד של המשיב, אין מקום לשחרור לחלופה, אולם ניתן לשקול מעצר באיזוק אלקטרוני. ביה"מ סבר, כי במקרים המתאימים ובנסיבות חריגות ותוך התרשמות ביה"מ"ש, ניתן לדלג על תסקיר ודחה את הדיון לצורך קבלת חו"ד לעניין היתכנות המעצר בפיקוח אלקטרוני. בדיון שהתקיים בתאריך 12.2.24 ולאחר שנמצא ע"פ חו"ד כי מקום המעצר אפשרי לפיקוח אלקטרוני ולאחר שבחן את המפקחים שהוצעו, הורה ביה"מ קמא על מעצר המשיב עד תום ההליכים בפיקוח אלקטרוני.

4. לטענת העוררת שגה ביה"מ קמא בקביעתו שקיימים קשיים ראייתיים, קביעה אשר הביאה להחלטתו לעניין המעצר באיזוק אלקטרוני. העוררת פרטה את הראיות לכאורה הקיימות לטענתה: חזקת המקום, הסתירות והשינויים בגרסאות המשיב, עדויות אביו ואחיו הקושרות אותו לבית. העוררת הדגישה את עברו הפלילי המכביד של המשיב ולכך, שבהתאם לפסיקה ובהתחשב במסוכנות הנובעת מעבירות נשק, נקודת המוצא היא מעצר מאחורי סורג ובריה עד תום ההליכים המשפטיים. לטענת העוררת, אין המדובר במקרה חריג בו קיימים טעמים מיוחדים לסטייה מכלל זה.

העוררת אף חלקה על התאמתו של אחד המפקחים שאושרו - מר מאג'יד מחאמיד ואולם במהלך הדיון בפני הסכים העורר לוותר על מפקח זה ולפיכך, אין צורך להתייחס לטענה זו בהחלטה שלהלן.

5. המשיב טען, כי דין הערר להידחות וכי הראיות במקרה דנן הינן ברמה נמוכה. לטענת המשיב, אין המדובר בסתירות בגרסאות. המשיב טען כי הסביר שבבית התגוררו בעבר, בצורה מזדמנת, תושבי שטחים ולכן לא ידע למסור את פרטיהם וכן כי נתן הסברים לט.א שנמצאו, זאת עוד לפני שהוטח בו הימצאות הט.א. לטענת המשיב, לאור חולשת הראיות והיותן ראיות נסיבתיות ולאור מקבילית הכוחות שנקבעה בפסיקה, ביה"מ קמא אף החמיר עימו והיה צריך למעשה לשחררו לחלופת מעצר. עוד נטען, כי העבירה מתייחסת לאביזרי נשק ולא לנשק עצמו.

דיון

6. לאחר שעיינתי בתיק החקירה המונח בפני ושקלתי את טענות הצדדים, שוכנעתי כי יש לקבל את הערר באופן חלקי כך שהחלטתו של ביה"מ קמא בשאלה האם ניתן להורות על מעצר עד תום ההליכים בפיקוח אלקטרוני, תינתן רק לאחר קבלת תסקיר מעצר שיבחן את רמת המסוכנות הנשקפת מהמשיב, בהתייחס לכלל הנסיבות לרבות עברו, מרכיבי אישיותו וכיוב'.

8. אמנם, בין עוצמת הראיות לכאורה לבין חלופת המעצר מתקיימת "מקבילית כוחות", כך שככל שעוצמת הראיות

תגבר, תקטן הנכונות לבחון חלופת מעצר, ולהיפך (ראו: בש"פ 7444/14 אלטורי נ' מדינת ישראל (17.11.14)). אולם, במקרה דנן, אף ביה"מ קמא השתכנע ובצדק, כי אין המדובר בעוצמת ראיות כ"כ חלשה המצדיקה שחרור לחלופה וקבע, כי די בה כדי להורות על מעצר המשיב עד תום ההליכים.

בעניין זה אבהיר, כי הסברי המשיב כאילו תשובתו על פיה אינו יודע איפה המפתח לבית ניתנה לשוטרים במעמד פריצת הדלת, אינה פוגמת בכך שיש בתשובה זו ניסיון, לכאורה, להסתיר את קיומם של 2 המפתחות שנמצאו לבסוף בבית בו התגורר. טענתו לגבי הבנתו את השאלה באותו רגע וכאילו לא ניסה להסתיר את קיום המפתחות, ראוי שתיבחן במהלך ניהול התיק ואין בה לפגום בראיה לכאורית זו. גם הטענה כאילו המשיב אמר שיתכן שיימצאו ט.א. על בקבוק השתייה לפני שהוטח בו דבר הימצאותם, אינה מפחיתה מהסתירה בגרסאותיו ביחס לכך שבתחילה במעמד הכניסה לבית טען, כי לא היה בבית "כמעט שנה" ורק בחקירתו בהמשך, כשהוטחו בו החשדות מס' ימים לאחר מכן, נזכר כי היה בבית לצורך תיקון רק שבועיים קודם לכן. כן תמוהה טענתו, כי אינו יודע מי התגורר בבית בשנים האחרונות. גם אם מדובר בתושבי שטחים מזדמנים, לא סביר כי המשיב אפשר להתגורר בביתו בלי לדעת את פרטי המתגוררים. אצין, כי גם בהסבר שנתן המשיב לכך שנמצאו ט.א. שלו על הברוס הצהלי, כאילו שימש אותו לאחסנה של כלי עבודה, אין כדי להפחית, בשלב זה, מעצם העובדה שהימצאות הט.א. שלו על הברוס משתלבת במארג הראייתי הכולל, במסגרתו נמצאו חלקי נשק כה רבים, מהותיים ולא מהותיים בתוך הברוס **בביתו של המשיב** ובעניין זה יש להפנות גם לעדויות אחרות ואביו של המשיב ביחס לכך שמדובר בבית המשיב אשר נמצא בחזקתו.

לאור האמור, אינני סבורה שמדובר בעוצמת ראיות חלשה והמקום לבחון את הסברי המשיב לראיות שנמצאו הינה במהלך הדיון הפלילי עצמו.

9. מכל מקום, גם אם ביה"מ קמא סבר כי יש בטענות אלו כדי להפחית במידת מה מעוצמת הראיות, עדיין לא היה בכך כדי להצדיק מעצר בפיקוח אלקטרוני (במקום מאחורי סורג ובריח), ללא קבלת תסקיר מטעם שירות המבחן, אשר יבחן את מידת המסוכנות הנשקפת מהמשיב והאם יהיה במעצר בפיקוח אלקטרוני לאיינה:

העבירות המיוחסות למשיב הינן עבירות נשק אשר מקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית (סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק המעצרים), ונפסק לא פעם כי הן מעידות על מסוכנות רבה לשלום הציבור ובטחונו (בש"פ 4744/18 מדינת ישראל נ' לביא, (23.7.2018); בש"פ 1017/16 ג'י'ת נ' מדינת ישראל, (17.2.2016)). לגבי עבירות אלו ההלכה הידועה הינה, כי לא ניתן לאיין את המסוכנות בחלופת מעצר אלא במקרים חריגים בלבד. וראה לדוגמא בש"פ 623/19 עבדאללה נ' מדינת ישראל (27.1.19):

"עבירת נשק מגלמת בתוכה מסוכנות ומקימה עילת מעצר סטטוטורית (סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996), וזאת, מאחר שנשק עלול לשמש פעילות עבריינית כמו גם פעילות טרור. על כן בית המשפט ייעתר לשחרור לחלופת מעצר בעבירות אלו, המעידות על "מסוכנות אינהרנטית" לשלום הציבור, במקרים חריגים בלבד."

במקרה דנן מעבר למסוכנות הסטטוטורית, יש גם בעברו הפלילי המכביד של המשיב כדי להצביע על מסוכנותו של המשיב - מדובר במשיב בעל עבר פלילי נכבד בעבירות נשק, לרבות הרשעה בשנת 2015 בעבירות של נשיאה/הובלת חלק נשק ותחמושת וביצוע עסקה אחרת בנשק וכן הרשעה בשנת 2014 בעבירה של רכישת/החזקת נשק לא כדון, עבירות בגינן ריצה מאסר בפועל וכן הרשעה בעבירת איומים.

בנסיבות אלו ואף נוכח ההלכה כי בעבירות נשק הכלל הוא מעצר עד תום ההליכים מאחורי סורג וברית, רק בנסיבות חריגות תישקל חלופה וכך גם מעצר בפיקוח אלקטרוני, לא היה די באיזון שערך ביה"מ תוך ויתור על עריכת תסקיר, שיבחן את מסוכנות המשיב בטרם ייתן החלטתו.

לעניין ההלכה שגם מעצר בפיקוח אלקטרוני הינו חריג במקרה של עבירות נשק, ראה בש"פ 1161/19 מוסנה אלשער נ' מדינת ישראל (26.2.19):

"כידוע, נקודת המוצא בעבירות נשק היא כי ככלל, קיימת מסוכנות המצדיקה מעצר עד תום ההליכים מאחורי סורג וברית, וכי רק בנסיבות חריגות תוכל חלופת מעצר להפיג מסוכנות זו. הלכה זו כוחה יפה גם למעצר בפיקוח אלקטרוני המתאפשר בעבירות נשק כחריג מטעמים מיוחדים שיירשמו, כפי שמורה סעיף 22ב(ב)(1) לחוק המעצרים (ראו, לדוגמה, בש"פ 969/19 אלטורי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקאות 7-8 והאסמכתאות שם (14.2.2019); בש"פ 9713/17 שקיר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (27.12.2017); בש"פ 6145/16 אבוחצירא נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (15.9.2016); בש"פ 7495/16 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (9.10.2016)).". (הדגשה שלי ר.א.)

10. בבסיס שחרור של אדם לחלופת מעצר או בהוראה על מעצר באיזוק אלקטרוני, עומדת מידת האמון שבית המשפט מוכן לתת באותו אדם. ראה בש"פ 9854/06 עאטיאס נ' מדינת ישראל (13.12.2006):

"הזדמן לי כבר לומר כי איזוק אלקטרוני איננו תרופת קסם, והוא איננו מנטרל את כל גורמי הסיכון בהנחה שאלו קיימים. האיזוק מתריע בתחנת המשטרה כי משוחרר בערובה, עזב את המקום שבו הוא אמור להימצא, הא ותו-לא. הוא איננו מודיע את מקום הימצאו, והיעילות שבו מותנית בכך שמיד לאחר קבלת ההתרעה יוזנקו כוחות משטרה כדי לתפוס את העבריין. בבסיסו, שחרור בערובה הוא מעין חוזה אמון בין המשוחרר לבין בית המשפט. המשוחרר מתחייב לכך שיעמוד בתנאים ובית המשפט, בהנחה שהוא נותן בו אמון- מורה על שחררו. כל האמצעים הנוספים, יהיו אלו מפקחים בשר ודם או איזוק אלקטרוני, אינם אלא חישוקים שנועדו להבטיח את קיומו של החוזה, אולם אינם יכולים להוות את בסיסו. מקום שבסיס זה אינו קיים, גם איזוק אלקטרוני לא יהווה מענה" (הדגשה שלי ר.א.)

לפיכך בנסיבות המקרה דנן, שעה שמדובר בעבירות נשק וכשמדובר במשיב בעל עבר פלילי מכביד בעבירות נשק, בגינן כבר נשא בעבר תקופות מעצר בפועל (ולמרות זאת, לא הורתע לכאורה לשוב ולבצע עבירות נשק), אזי בטרם מתן החלטה על מעצר המשיב באיזוק אלקטרוני, היה על ביה"מ קמא לבחון את מידת מסוכנותו של המשיב והאם ניתן לתת בו אמון ולא היה די רק בבדיקת התאמת המפקחים והאפשרות הטכנית לפיקוח אלקטרוני. לא מצאתי כי ביה"מ קמא בחן היבט זה של מסוכנות המשיב והאם ניתן לתת בו אימון. לא זו אף זו, הדרך המקובלת לבדיקה מסוג זה, הינה באמצעות שירות המבחן, אשר ברשותו הכלים המקצועיים לבחון את כלל הנסיבות הקשורות למיהותו של המשיב ולהביע עמדה באשר לסיכון להישנות העבירות המיוחסות לו ובאשר למידת האמון שניתן ליתן במשיב, בהתייחס לאפקטיביות שתהיה למעצרו באיזוק אלקטרוני.

11. אמנם כפי שנקבע בבש"פ 903/24 מדינת ישראל נ' ניסים עידן עובדי, אליו הפנה ביה"מ קמא,

לבית משפט אכן יש סמכות להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני, לאחר בדיקת מפקחים, גם מבלי שנערך תסקיר מעצר בעניינם. יחד עם זאת, שוכנעתי כי המקרה דנן אינו נמנה על אותם המקרים שהיה צריך לנהוג כך. ודוק, כאן מדובר, כאמור, במסוכנות סטטוטורית, אשר מתחזקת כאמור לאור עברו הפלילי המכביד של המשיב דווקא

בעבירות נשק. יצוין כי באותו מקרה (בש"פ 903/24) ולמרות שדובר בעבירות חטיפה וסחיטה, הגיע ביה"מ שם למסקנה כי מדובר ב"מסוכנות מסוימת" בלבד, תוך הפניה מפורטת לנסיבות אותו מקרה (ביצוע העבירה לא היה מתוכנן, וגם סיום האירוע לא היה מצוי ברף חומרה גבוה, שכן המשיבים שם היו אלו ששחררו את המתלונן ואף נתנו כסף בידו, על מנת שיוכל לחזור לביתו במונית) ואפילו העוררת שם לא סברה, כי מדובר במצב בו שום חלופה לא תצלח. נסיבות אלו שונות בתכלית מהמקרה דנן.

בהתאם, על אף שאין חולק כי לביה"מ סמכות להכריע בבקשה למעצר עד תום ההליכים גם מבלי להזדקק לתסקיר, עדיין בנסיבות הספציפיות של המקרה דנן, בו ע"פ הפסיקה רק במקרים חריגים ומנימוקים שיירשמו יורה ביה"מ על מעצר בפיקוח אלקטרוני ולא על מעצר מאחורי סורג ובריח וכשלמשיב אף עבר פלילי מכביד ומעורר חשש ממשי דווקא ביחס לעבירות נשק, לא היה די בקשיים ההוכחתיים אותם מצא ביה"מ קמא, כדי לפטור מבחינה מעמיקה של מסוכנות המשיב ויכולת המעצר בפיקוח אלקטרוני לאיינה. בחינה אשר ראוי כי תעשה באמצעות היעזרות בחוות דעת מקצועית של שירות המבחן.

12. לאור כל האמור, הערר מתקבל באופן שאני מורה לשירות המבחן לערוך תסקיר מעצר בעניינו של העורר, שבו תיבחן רמת מסוכנותו של המשיב ואפשרות המעצר בפיקוח אלקטרוני בפיקוח אותו מצא ביה"מ ראוי, לאיין מסוכנות זו. התסקיר יובא לעיונו של בית משפט קמא עד ליום 20.3.24, אשר ישקול לפי מיטב הבנתו, האם להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני או שמא יש להורות על מעצרו של המשיב מאחורי סורג ובריח.

העורר יוותר במעצר עד להחלטה אחרת.

ניתנה היום, ט' אדר א' תשפ"ד, 18 פברואר 2024, במעמד הנוכחים.